

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Warszawa, 24 czerwca 2025 r.
Znak sprawy: DOS.zs.058.21.2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 10170 w sprawie zasad podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników w systemie KRUS oraz uprawnień organu rentowego do kontrolowania statusu ubezpieczenia posłanki Katarzyny Kierzek-Koperskiej oraz posła Piotra Głowskiego

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na ww. interpelację, przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Ad 1. Czy Prezes KRUS, jako organ rentowy, ma nieograniczone czasowo uprawnienie do stwierdzenia, że dana osoba opłacająca składki w danym okresie nie podlegała ubezpieczeniu rolniczemu ze względu na naruszenie warunków tego ubezpieczenia, i czy naruszenie to nie podlega żadnemu przedawnieniu?

Zgodnie z art. 7 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (1) objęcie ubezpieczeniem społecznym rolników następuje z mocy prawa w razie spełnienia przesłanek ustawowych. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ustala w drodze decyzji administracyjnej, czy dana osoba spełniała warunki do podlegania ubezpieczeniu w danym okresie. Zgodnie z art. 52 ust 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (1) w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (2). Na podstawie art. 83a ust. 1 ww. ustawy (2), prawo lub zobowiązanie stwierdzone decyzją ostateczną organu rentowego ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub

ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na to prawo lub zobowiązanie. Przedmiotowy przepis stanowi odrębną regulację i co istotne nie wskazuje ograniczenia czasowego do zastosowania trybu nadzwyczajnego w nim przewidzianego, co oznacza, że decyzja może zostać zmieniona również po wielu latach od jej wydania. Jest to zgodne z fundamentami na których zbudowany jest system ubezpieczeń społecznych w naszym kraju i ewentualne zmiany w tym zakresie nie będą odnosić się wyłącznie do ubezpieczenia społecznego rolników, tym bardziej, że przedmiotowe regulacje znajdują się w innych przepisach (2).

Jednakże niezależnie od faktu uchylecia lub zmiany decyzji, możliwość dochodzenia zwrotu nienależnie pobranych składek ograniczona jest przez art. 41b ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (1), który stwierdza, że nadpłacone lub nienależnie opłacone składki nie podlegają zwrotowi, jeżeli od dnia ich opłacenia upłynęło 5 lat.

W praktyce oznacza to, że w przypadku uchylecia decyzji o podleganiu ubezpieczeniu społecznemu rolników po wielu latach, zwrot nienależnie opłaconych składek przysługuje wyłącznie za okresy nieobjęte przedawnieniem, czyli co do zasady za ostatnie 5 lat. Składki opłacone za okresy wcześniejsze, które uległy przedawnieniu, nie podlegają zwrotowi, nawet jeśli decyzja zostaje obecnie uchylona.

Należy pamiętać, że w rolnik zgodnie z art. 37 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników (1) zobowiązany jest, nie czekając na wezwanie, w ciągu 14 dni zgłaszać Kasie o okolicznościach mających wpływ na podleganie ubezpieczeniu i o zmianach tych okoliczności. Taka informacja znajduje się na każdej decyzji o objęciu ubezpieczeniem społecznym rolników.

Ad 2. Jeśli tak, to czy w ocenie Pana Ministra brak jakiegokolwiek formy przedawnienia w tym zakresie jest zasadny?

Decyzje dotyczące objęcia ubezpieczeniem społecznym mają charakter potwierdzający istniejące uprawnienia, wynikające z określonej sytuacji faktycznej, takiej jak zatrudnienie, działalność rolnicza czy inny tytuł do ubezpieczenia oraz prawnej uregulowanej w obowiązujących przepisach. Jeżeli decyzja o objęciu ubezpieczeniem została wydana bez podstawy prawnej, konsekwencje z tym związane nie powinny obciążać pozostałych ubezpieczonych, którzy co do zasady finansują to ubezpieczenie. Kluczowe jest zatem wydawanie decyzji zgodnych z rzeczywistym stanem faktycznym i

prawnym, ponieważ to właśnie one stanowią fundament tego systemu oraz służą interesowi publicznemu. Dlatego nie dostrzegam potrzeby zmian w tym zakresie.

Ad 3. Czy Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi rozważa podjęcie działań legislacyjnych obejmujących zagadnienia przedawnienia należności składkowych oraz warunków podlegania ubezpieczeniu rolniczemu.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie rozważa podjęcia działań legislacyjnych obejmujących zagadnienia przedawnienia należności składkowych oraz warunków podlegania ubezpieczeniu rolniczemu.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Stefan Krajewski

Sekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Ustawa z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2025 r. poz. 197, 620 i 621)
- (2) Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 350, 620, 622 i 769)

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów – Departament Spraw Parlamentarnych